

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/97/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711204699
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8711204699.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: O2 Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Einsteinova 24, IČO: 35 848 863, zastúpeného: Advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: N. I., nar. XX.X.XXXX, bytom I., L. C. XXXX/XX, zastúpeného ustanoveným opatrovníkom K.. K.A., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Bardejov, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Skalica, Petrovská 10, IČO: 42 264 154, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Kempom, so sídlom Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie 546,52 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 2.4.2013 pod č. k. 20C/2013-59 v spojení s dopĺňacím rozsudkom toho istého súdu zo dňa 30.3.2015 pod č. k. 20C/33/2013-91, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti.

N e p r i z n á v a žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad vyššie označeným rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 169,50 eur s 8,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1,99 eur od 3.5.2008 do zaplatenia, zo sumy 21,31 eur od 1.3.2008 do zaplatenia, zo sumy 14,39 eur od 31.1.2008 do zaplatenia, zo sumy 14,49 eur od 3.1.2008 do zaplatenia, zo sumy 74,77 eur od 5.12.2007 do zaplatenia, zo sumy 42,55 eur od 2.11.2007 do zaplatenia, všetko do 3 dní od jeho právoplatnosti. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vyššie označeným dopĺňacím rozsudkom určil, že zmluvná podmienka uvedená v dodatku zmluvy o pripojení zo dňa 11.9.2007, uzavretá medzi účastníkmi a uvedená v čl. II. bod 2.3, podľa ktorej záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 11.357,99 Sk (377,02 eur), je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dopĺňací rozsudok však odvolaním napadnutý nebol.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 11.9.2007 uzavrel žalobca so žalovaným v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. Zmluvu na účastnícky program Pre mňa 130 (ďalej len „zmluva“), pričom žalovanému bolo pridelené telefónne číslo XXXX XXX XXX. Z Dodatku k zmluve o pripojení (ďalej len „dodatok“) zistil, že žalovanému bol poskytnutý jeden kus mobilného telefónu EK 550 IMP 130. Cena

mobilného zariadenia bola určená sumou 32,86 eur, pričom v zmysle čl. II bod 2.3 sa žalovaný zaviazal v prípade porušenia podmienok zmluvy žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 377,02 eur.

S použitím ustanovenia § 488 a násl. Obč. zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách uzavrel, že návrh žalobcu v časti neuhradených platieb za poskytnuté služby je dôvodný, pretože tento nárok žalobca riadne preukázal a odôvodnil. Odobratím služieb vznikla žalovanému povinnosť za ne zaplatiť. Vzhľadom na to, že žalovaný si dlhodobo neplnil svoje záväzky voči žalobcovi, zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 169,50 eur z titulu tzv. hovorného.

Zároveň žalobcovi priznal aj 8,5 % ročný úrok z omeškania z jednotlivých faktúr od ich splatnosti do zaplatenia, a to podľa § 517 Obč. zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Dvojnásobok diskontnej sadzby určenej NBS platnej k 1. dňu omeškania činila výšku úroku z omeškania 9 % ročne. Keďže žalobca si uplatnil iba 8,5 % úrok z omeškania ročne, tomuto príslušenstvu taktiež vyhovel.

Čo sa týka zvyšnej časti uplatneného nároku z titulu zmluvnej pokuty vo výške 377,02 eur, v tejto časti návrh žalobcu s príslušenstvom zamietol. Zmluvná pokuta nie je obojstranne upraveným inštitútom k uzavretej zmluve, a teda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. V tejto súvislosti mal za to, že v prejednávanej veci nemožno konštatovať, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, pretože nebolo preukázané, že by mal žalovaný pri uzavretí zmluvy možnosť ovplyvniť jej výšku, či iný obsah zmluvy. Preto konštatoval, že v zmysle § 53 ods. 4 písm. k/ Obč. zákonníka je zmluvná pokuta ako sankcia za nesplnenie primárneho záväzku v stanovenej výške a bez možnosti úpravy neprijateľnou zmluvnou podmienkou, z dôvodu čoho je dojednanie neplatné. Zároveň v dopĺňacom rozsudku určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku zmluvnú podmienku uvedenú v Dodatku o pripojení zo dňa 11.9.2007, a to v jeho čl. II. bod 2.3 (§ 153 ods. 4 O.s.p.).

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu účastníkov v konaní, i keď tento výrok mal správne znieť: „Žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo“. To však nič nemení na vecnej správnosti toho výroku.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v tej časti, ktorou bol návrh zamietnutý, podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal o jeho zmenu tak, aby jeho návrhu bolo vyhovené aj čo do zmluvnej pokuty vo výške 377,02 eur. V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa neuviedol žiaden konkrétny argument, na základe ktorého považuje dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rovnako neuviedol, v čom spočíva nerovnováha práv a povinností strán dodatku. Teda v rozsudku absentuje akákoľvek úvaha, ktorou sa konajúci súd riadil a na základe ktorej dospel k záveru o nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán ohľadom dojednania zmluvnej pokuty. V danom prípade zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia a jednak benefit, ktorý žalovaný získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu počas 24 mesiacov. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v tejto súvislosti patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu a vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP.

Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.3.2013, č. k. 9Co/31/2012-157, ktorý v odôvodnení uvádza: „Zo žiadnych ustanovení Obč. zákonníka, ale ani z ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., či Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv, nie je možné vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku spotrebiteľom. Ak by potencionálna sankcia neodrádzala dlžníkov od porušovania svojich povinností, došlo by tým k ľahkovážnemu uzatváraniu zmlúv z ich strany, s tým, že by dlžník dopredu vedel, že príde ľahko k drahému zariadeniu a v prípade omeškania so zaplatením svojho dlhu ho súd zaviazal len na doplatenie zmluvnej povinnosti, pričom predmetné zariadenie, ktorého trhovacia hodnota je radová v stovkách eur, získal len za korunu“. Teda v danom prípade dojednanie o zmluvnej pokute je len zabezpečenie prospechu poskytnutého žalovanému. Uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty ako subsidiárneho práva, ktoré žalobcovi vzniklo až porušením primárnej povinnosti žalovaného platiť cenu poskytovaných služieb riadne a včas, nemožno považovať za nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ako tvrdí súd prvého stupňa. K forme uzavretého dodatku uviedol, že

formu zmluvy, ktorú používal žalobca, resp. jeho právny predchodca, nemožno bezvýhradne považovať za formulárový typ zmluvy, ktorý žalovanému neumožňuje ovplyvniť jej obsah, práve naopak. Druh mobilného telefónu si žalovaný mohol vybrať sám a podľa zvoleného mobilného telefónu bola rozdielna výška jeho štandardnej a akciovej ceny, a teda i zmluvnej pokuty. Nemusel vôbec k zmluve odkúpiť mobilný telefón pristúpiť, čím by bola zmluvná pokuta automaticky znížená o jeho hodnotu.

V ďalšej časti odvolania žalobca poukázal na primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. V tejto súvislosti uzavrel, že je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 1.9.2000, sp. zn. 4 Obdo 4/1999, ktorý je možné aplikovať aj na občiansko-právne vzťahy.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcu písomne nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu podľa zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť. Pokiaľ súd prvého stupňa návrh žalobcu ohľadom zmluvnej pokuty zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom v tejto časti (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti rozsudku v napadnutej časti a k odvolacím dôvodom žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Žalobca v odvolaní predovšetkým namieta dôvodnosť nároku ohľadom zmluvnej pokuty vo výške 377,02 eur vzhľadom na jej individuálne dojednanie a primeranosť.

Podľa § 53 ods. 3 Obč. zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Súd musí skúmať okolnosti súvisiace s dojednaním o zmluvnej pokute, teda či išlo o dojednanie ohľadom nej individuálne. Dôkazné bremeno v tomto prípade v zmysle vyššie citovaného uznesenia je na dodávateľovi (žalobcovi).

V čl. II. bod 2.3 dodatku (čl. 9) bolo dohodnuté, že záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 11.357,99 Sk (377,02 eur). Zmluvná pokuta je splatná na základe výzvy poskytovateľa.

Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.4.2008 (č. I. 23) vyplýva, že touto faktúrou žalobca účtoval žalovanému sumu 11.358,- SK (377,02 eur) ako zmluvnú pokutu za porušenie zmluvy o pripojení k telefónnemu číslu +XXXXXXXXXXXX, a to v zmysle čl. 3.2 písm. I/ Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Telefónica O2 Slovakia, s.r.o., a čl. 2.3 dodatku k zmluve o pripojení. Konkrétna zmluvná povinnosť, ktorú mal žalovaný porušiť, však z tejto faktúry nevyplýva. Odkaz iba na porušenie zmluvy v čl. 3.2 písm. I/ Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb a čl. 2.3 dodatku k zmluve o pripojení takouto konkretizáciou nie je. O individuálnom dojednaní zmluvnej pokuty nesvedčí aj to, že Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb (č. I. 27) nie sú nikým podpísané. Teda opak, že ohľadom zmluvnej pokuty došlo k jej individuálnemu dojednaniu, žalobca ako dodávateľ počas celého konania nepreukázal. Na tomto konštatovaní súdu prvého stupňa ako aj súdu odvolacieho nemení nič ani jeho tvrdenie, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia, a jednak benefit, ktorý žalovaný získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu počas 24 mesiacov. Preto odvolacia námietka žalobcu ohľadom individuálneho dojednania zmluvnej pokuty a jej primeranosti je nedôvodná.

Nemožno uznať ani tú odvolaciu námietku žalobcu, v ktorej uvádza, že súd prvého stupňa nedostatočne zdôvodnil rozsudok ohľadom absencie individuálneho dojednania zmluvnej pokuty medzi účastníkmi ako aj jej neprimeranosť. Naopak, neindividuálnosť a neprimeranosť tohto dojednania a zároveň určenie

dojednania o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku okresný súd dostatočne konštatuje vo vyššie označenom dopĺňacom rozsudku, proti ktorému, nakoniec, ani žalobca odvolanie nepodal.

Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že dohodnutá zmluvná podmienka v Dodatku k zmluve o pripojení v čl. II bod 2.1 zaväzovala žalovaného ako záujemcu užívať mesačný program po dobu 24 mesiacov (730 dní). Nárok na zmluvnú pokutu mal teda právny predchodca žalobcu aj v takom prípade, ak by žalovaný porušil zmluvu v posledný deň lehoty, a to v plnej výške, napriek tomu, že dovedy neporušil žiadne ustanovenie zmluvy. V rámci dojednania mal žalobca právo na zaplatenie tejto zmluvnej pokuty takisto aj v prípade, ak by bol žalovaný napríklad v omeškaní v zaplatení niektorého hovorného napr. 1,99 eur, a to v plnej výške 337,02 eur. Takéto dojednanie nemôže obstať pri právnej úprave § 52 a násl. Obč. zákonníka, upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Nie je pri súčasnej právnej úprave, podľa názoru odvolacieho súdu, možné paušálne určiť tak vysokú zmluvnú pokutu za akékoľvek porušenie zmluvného dojednania spotrebiteľom, čo by sa v prípade platnosti takéhoto dojednania vzťahovalo aj na neplatenie faktúry, ktorá znie napríklad na niekoľko eur. Vo všetkých prípadoch totiž zneli jednotlivé faktúry za hovorné, vystavené žalovanému, na sumu, ktorá bola vždy nižšia, než dohodnutá zmluvná pokuta. Dohoda zmluvných strán o zaplatenie zmluvnej pokuty v prípade porušenia zmluvných podmienok pritom nebola dohodou o hlavnom predmete plnenia, ktorým bolo poskytovanie služieb zo strany žalobcu a úhrada za ne zo strany žalovaného.

Keďže nebolo možné uznať ani jednu z odvolacích námietok žalobcu, nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné, iba potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania vo vzťahu žalobcu, žalovaného a vedľajšieho účastníka na jeho strane odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže úspešný žalovaný a vedľajší účastník na jeho strane si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili, ich náhrada im priznaná nebola.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.